

Malo pred žetvo ali pa med žetvo se izprazni rožič, zrnje pokaplje na zemljo ter ostane ondi do spomladi, dokler ni prst ugodna. Za to pa mrcini ni Bog ve, česa vsega treba. Ulačna prst in kolikor, toliko toplo vreme, to je vse, kar terjaja.

Da se ne zaredi toliko tega rožičja na njivi, v to služi čisto, kar največ mogoče, dobro seme. Potem pa še pazi na to, da ne izpade veliko rožičja, predno daš žito žeti. Za to daj iziskati, dokler je še žito zeleno, rožičje, če je pa že preveč rožičja v žitu, kaže ga prej ko prej pokositi. Tudi pri mlati še je mogoče dobiti zrnje rožičja, le-to je veliko lažje, kakor žito.

Prav dobro je nadalje gledati na gnojišče da se kje na-nj ne spravi rožičje, sicer bi z gnojem spravil si to prav sitno plevel na njive.

Rožičje je strupeno. Ako ješ dalje časa kruh, ki je iz moke z rožičjem pomešane, dobiš gomezenje — bolezen, ki se na nekaterih krajih imenuje „ržena tepeška“. V ulažnih letih, v katerih se žito le slabo obnese, kaže se ta bolezen po gostem. Brž, ko si snedel mladega kruha, ki je iz take moke, čutiš se slabega, moti se ti v glavi, boli te po udih, gomezice te poletavajo ali kakor se pravi drugod, mravlje lezejo po tebi itd. Tudi bljeval boš in skozi te bođe šlo. Prsti na rokah in na nogah, kmalu pa ti oteče tudi nos ter se ti vžge. Tudi krč ni redek.

V prav hudih slučajih je konec bolezní smrt. V prejšnjih časih je bila bojda neka kužna bolezen, posebno na Francoskem. Bolniku je meso odpadlo vsled te bolezní in le redki so ozdraveli, pa še ti so ta ali uni ud, ali vsaj meso na njem izgubili.

Ime je tej bolezní bilo ogenj sv. Antonija, ker so bolniki ozdraveli, če so tega svetnika na pomoč klicali. Kakor se pa opisuje ona bolezen, meni se naše dni, da ni bila druga, kakor sedanja „ržena tepeška“. Naj pa že je bila ona bolezen, kar koli, toliko je gotovo, da je rožičje, ako pride v moko, še naše dni zdravju na škodo. Zdravniki vedó pa še tudi ta plevel porabiti, da je zdravju na korist — pri porodih, vendar pa naj ne prizanese noben kmetovalec zato tej pleveli, ven z njo, kjer se koli prikaže!

Mah na drevju.

Kedar je več mahú na sadnem drevju, lekko mu je na veliko škodo, kajti živi ob njegovem soku, po vrhu pa še je zavetje marsikateri mrčesjadi. Odpravi pa se tako-le: Najprej se skuha luga iz lesenega pepela, va-nj se dene v 10 litrov luga, $\frac{1}{4}$ klg. karbolinske kisline ter se naj še enkrat vse prekuha. potem pa se škropi ta, še gorka voda z metlo na drevje, kjer je kaj mahú. Nekaj dni potem ne

najdeš nič več mahú na drevju in tudi drugo leto se ne prikaže nič več

Sejmovi. Dne 19. oktobra v Vidmu. Dne 21. oktobra v Celju, v Sevnici, pri sv. Petru pod sv. gorami. Dne 24. okt. v Cerkovinah, v Ribnici in v Dramljah. Dne 25. oktobra na Bizeljskem. Dne 28. oktobra v Cmureku, pri sv. Tomažu tik Vel. nedelje, v Slov. Bistrici, na Muti, pri sv. Juriju na juž. žel. in v Koprivnici.

Dopisi.

S Kozjaka. (Nova občina.) Človek si ni v stanu misliti, kaj da čejo okr. zastopniki Celjski! Ne da bi sprejeli ugodno ponudbo pridobiti, z novo občino sv. Jošta na Kozjaku k Celjskemu okraju, 50 posestnikov s 630 gold. direktne dače, brez vsake dotike z okrajno cesto, tedaj sami čisti dobiček ~~raznih~~ prihodkov, marveč odbijajo jo od sebe s praznim izgovorom, da je takšna občina premala. Se ve, da velika ni, ali mora se v ozir vzeti, da ta občina, celo po farni meji vravnana, z 907 gld. direkt. davka nadomestuje sedanji Kozjak v dveh farah v Konjiškem okraju. Ta šteje komaj 686 gld. ces. dače in vendar z 20 % životari. Na tako izvanredni visočini pač ni večje občine računati, kakor edino faro, ker je tako še na dosti razlečenem prostoru 3716 oral. Do danes je ta farica razkosana v petero občin in v tri okraje. V časih se tudi posreči, da v tej polovici občine v Kozjaku župana izvolimo in vendar obč. pisarne v fari nimamo ter potujemo po vsaki živinski listič v Vitanje, na Doberno, k sv. Janžu, v Velenje in v sv. Florijan. — Trpeti seveda smo navajeni in tako smo pozidali celo novo farno cerkvico v potu krvavih žuljev, kateri nas še britko grizejo z dolgovi — ali naj ostanemo na večne čase na vse strani razkosani, na to nas še tudi mogočni naš faran g. dr. L. ne bode na dalje obsodil. Naj bi se temu gospodu toliko več smilili za to, ker k cerkveni stavbi na našo prošnjo ni imel krajcarja dati. Žalostno! Če je Celjska okr. denarnica res tako premožna, da ne potrebuje novih dohodkov, naj bi pa dovolila poravnati cesto v Vitanje pri Zanoagaškem mlinu, katera bi se prav lahko poravnala in pa „Vranja peč“, ki tako nizko sega čez cesto, da ni varno česa memo voziti. Ako tedaj zagriznjeni protivniki Celjski nimajo novih dohodkov drugam porabiti, naj jih dajo za popravilo Zanoagaških bregov in Vranje peči, smejo se zanesti, da jim bodo hvaležni tudi Vitanjski nemčurji!

Iz Slovenjega gradca (Zabavni shod.)

Dne 9. t. m. priredila je naša podružnica sv. Cirila in Metoda zabavni shod v g. Roginotovi gostilni v Podgorji. Akoravno že so dnevi

kratki in čas v ta namen ne več po vsem vgo-
den, a vendar smo bili prav iznenadeni, ker
se je nabralo občinstva v tolikem številu, kajti
soba bila je akoprav prostrana, polno natlačena.
Gosp. predsednik dr. J. Hrašovec pozdravil je
vse došle ude, razložil je v dolgem, jedrnatem
govoru pomen družbe, njenega delovanja itd.
ter gorko priporočal vstop k družbi vsem onim,
kateri dozda še niso udje. Ginjeno bilo je
videti toliko zbranih zavednih kmetov, kako
so g. govornika pazno poslušali, kajti bralo se
je vsakemu z obraza, da je istih misli in burni
živioklici pozdravili so njegov govor. Tudi
gg. Šmit in A. Rogina govorila sta prav lepo
in navdušeno. Pričelo se je potem vpisavanje
novih pristopivših udov in res se je izpolnilo,
kar je g. predsednik popred v svojem govoru
omenil, da naj stojimo vsi kakor skala, in nikdo
naj ne izostane, kajti vstopili so skoro vsi kot
udje, kateri niso že bili popred vpisani, in ve-
selo smo pozdravili poročilo gosp. denarničarja,
koji nam je po dokonanem delu naznanil, da
je vzprejel 54 gld. Bili smo potem vsi skupaj
pri izvrstni Lampret-ovi kapljici po stari slo-
venski navadi prav židane volje, pete so se
narodne pesni, in vrnil se je vsakdo s prav
veselim srcem domov. — Na svidenje torej pri-
hodnjič! Bog in Slovenci!

Iz Vržeja. (Smrtna kosa.) Pota božje pre-
vidnosti so nezapopadljiva in božjih načrtov raz-
tolmačiti je človeška pamet popolnoma nemogoča.
Še pred malimi dnevi je bila našega nadučitelja,
g. Pirca supruga, zdrava in vesela, zdaj pa že
njeno telo pod zemljo trohni. Zbolela je dne
24. sept. in po mučni boleznii je v Gospodu za-
spala 3. oktobra ob 9. uri zvečer. Za njo zdaj
njen mož, za njo njeni mali otročiči žalujejo,
na njo se s žalostjo spominja celo spodnje Mur-
sko polje. Kako je bila ljubljena, se je pri po-
kopu najbolje pokazalo. Prišlo je veliko ljudi
iz domače in tujih far, da celo iz Ogerskega.
Ko je zbor 16 učiteljev zapel, „Oj, kak pesem
moja danes milo se glasi“, ni bilo več suhega
očesa videti. Vsem v izglede je vedno živela
kot katoliška mati, za to je pa kot taka, pre-
videna s svetimi zakramenti, vsa vdana v voljo
božjo ta svet zapustila. Ko so jo gospod žup-
nik skušali tolažiti, je k Bogu vzdihnila in na
glas rekla: „Gospod, Tvoja volja naj se zgodi“.
Zares, pota božje previdnosti so nezapopadljiva.

Od sv. Lovrenca na Kor. žel. (Sveča-
nost.) Na angeljsko nedeljo so se naši fantje
prav izvanredno „izkazali“. Že na predvečer,
to je pred praznikom angeljev varuhov, so imeli
večernice v cerkvi sv. Radegunde, pri katerih
je naznanjal strel možnarjev, da bo drugi dan
veliki praznik „angeljev varuhov“. In potem
v nedeljo, to je na god sv. angeljev, je bila ob
10. uri slovesna božja služba za fante, in ti so
si najeli godbo pri našem požarnem društvu,

zakaj godba, petje in streljanje povišuje slo-
vesnost za čast božjo. Pa žali Bog, da se v
nekaterih krajih sliši tako revno orgljanje in
petje. Po sveti meši, torej po zadnjem blago-
slovu, so imeli fantje darovanje okoli oltarja
za potrebe tiste cerkve. To je tedaj hvale
vredno, da se še tudi dan današnji najdejo
fantje v nekaterih krajih, kateri so še vneti
za čast božjo. Tacih nahaja se v sedanjih raz-
burjenih časih seveda že malo. Hvala vam te-
daj blagi in za čast božjo vneti mladenči Št.
Lovrenčki!

R. F.

Iz Slatine. (Nesreče.) Več ali manj bo
leto 1887 ostalo celi Križevski fari v žalostnem
spominu. Ena nesreča se je vrstila za drugo.
Na veliki petek je zgorela cela ves Velike
Rodne. Eden pogorolec si bo to leto posebno
zapomnil. V jeseni so ga obkradli. Vzeli so mu
vso obleko, denar in živež. Veliki teden je
ostalina zgorela, dné 23. julija pa je tolkla po
tistem kraju grozna toča. Toča je pobijala
zgornji del fare trikrat, tretjokrat debela ka-
kor pest. Ni šla popolnoma 7 minut in je samo
po Slatini pobila, tako se mi je povedalo, 25000
opek. Take toče še ni naš kraj nikdar videl.
Pa je imela tudi dobre nasledke. Molili so taki
gosti, ki jim drugokrat ni za Boga nič mar,
in tako milo mislim, da, kakor če se na morji
vzdigne nevihta. Živina je pa divje okoli bez-
gala. Za tri može vem, ki so bili od toče
čisto krvavi. — Razun trikratne toče je po-
končal nekaj pridelkov tudi mráz in pa huda
suša. — Nesreča pa je prišla tudi nad ljudi.
Posebno pri zidanji nemške šole se jim ne godi
dobro. Iz gotovega vira sem izvedel, da si je
nek delavec prste pohabil, drugi, da bi bil
skoro na tla pal; in se je tako vstrašil, da se
mu je pamet zmešala. Najhuje je zadelo Ant.
Kunstiča prve dni septembra. Pri strehi je ma-
zal oprijemaje se na slabo pribit hlod. Hlod se
mu spodnese in on pade vsaj 6 sežnjevo glo-
boko. Poškodovana je roka, noga in glava.
Njegov mojster je tudi hotel, da bi še na duši
škodo trpel. Na vprašanje, če je že poslal po
duhovnika, odgovori: ni treba duhovnika, bol-
nik je še pri polni zavesti. O ti pretirana po-
svetna modrost. Da ima svoje zidarske račune
v redu in prav, zato si vbija glavo noč in dan,
za najtežji, dušni račun pa ni po njegovem
prepričanju več treba zavesti, pameti. Pač ni
vere. Sploh pa mislim, ta šola ne bo prinesla bož-
jega blagoslova. Rajni M. je tudi dal svojo
hišo še v nedeljo delati in je pal z nje, da se
je ubil. Ni dajal Bogu vredne hvale v ne-
deljo. Zato ga je Bog kaznoval pri njegovi
hiši, v nedeljo delani. Tukaj se pa tudi božjim
in natornim postavam nasprotuje. Vsak narod,
pravijo vsi veliki učenjaki, mora se v svojem
maternem jeziku učiti, patroni nemške šole pa
nam hočejo le nemščino vriniti, branje, pisanje,

računanje in krščanski nauk v domačem jeziku bi pa naj zanemarili? S temi nesrečami nas Bog prav za prav opominja pred nevarnostjo nove šole. — Druga nesreča je tem žalostnejša, čem redkejša je. Obesila se je okoli sredine septembra 76letna ženica.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Uže teden dni trpi državni zbor, a ni še veliko reči o njem. Kakor poleti, kedar se pripravlja za nevihto, tako je sedaj v drž. zboru. Ali kakor poleti ni vselej nevihte, če se tudi pripravlja za-njo, tako menimo, da bode tudi v drž. zboru brez nje, vsaj prelude ne bode. Vse pride na to, kak da bode odgovor ministra za uk in bogočastje na interpelacijo Čehov. Ima ga bojda že v žepu, čaka pa še z njim, ker še vlada nima večine za to, da ga vzame drz. zbor na znanje, ne da ga spravi v razgovor. Ako se ji posreči to, potem bode — lepo vreme, vsaj za nekaj časa. — V razpravi o prenaredbi poštnih hranilnice je g. M. Vošnjak priporočal vladi, naj ne dela slov. posojilnicam ovir glede njih menjic, na katere bi želele denarja iz poštnih hranilnice. Le-ta bi v tem ne imela škode, posojilnice pa bi se lažje gibale. — Na Dunaju se dela pridno na to, da dobodo poslej ubožni otroci na ljudskih šolah opoludne kaj toplega va se. Kacih 3000 jih bojda ostaja brez vsacega kosila ter postopa s praznim želodcem po ulicah, dokler se ne začne popoldnešnja šola. — Ker prideta cesarjevič Rudolf in cesaričinja Štefanija dne 24. oktobra v Gradec, za to je sedaj že vse po koncu, da se jima napravi sijajen vzprejem. Na vrsti je razsvitljenje mesta in hribov, bakljada in dne 27. oktobra velik ples. — Ukaz ministra za pravosodje, da se sme v slov. krajih tudi po Koroškem vpisavati v zemljiščne knjige slovenski, deželnemu odboru v Celovcu ni po godu. Oj, je pa g. minister tudi predrzen, ter še noče verjeti, da na Koroškem ni Slovencev! — Župan v Kranju in trije drugi gospodje so bili v ponedeljek dne 17. oktobra pri svitlem cesarju zavoljo svoje nižje gimnazije. Minister pl. Gautsch jim jo hoče vzeti, mesto pa misli, da mu je je treba. Svitli cesar sedaj bojda naroči, naj se preišče znova potreba gimnazije. Njemu je, rekel je gospodom, veliko na tem, da se kranjsko prebivalstvo krepko razvija tudi na dalje. — V Rudniku pod Ljubljano imajo prihodnji teden stoletnico svoje župnije. — Italijani bili bi radi v Gorici napravili svojo rabuko na grobu Juretiča. Bil je ta, kakor kaže ime, Slovenec pa je trobil v italijanski rog ter je imel svoje oči rad prek črno-rmenih mej, v Italiji. C. kr. glavar pa jim je prepovedal rabuko. — Na Primorskem ni toliko vina, kakor so se ga nadjali a hvalijo ga, da je izvrstno.

— C. kr. namestnik v Trstu, baron de Pretis, se je vrnil iz Gorice v Trst ter prevzel zopet svoja opravila. Po takem tedaj ne stopi še v pokoj. — Mestni zastop v Trstu je ves v rokah italijanskih napetnikov ter jemlje rad v službe tujce, se vé, da le sem iz Italije. Le-ti pa so radi potlej najhuji rovarji, škoda, da še c. kr. vladi ne pade mrena z oči. Vedno še je, kakor da ne vidi teh ljudi. — Dalmatinski poslanci se potegujejo za to, naj še ostane naprej hrv. gimnazija v Kotoru, tudi ona ima pasti pod koso ministra za uk in bogočastje. — V Bosni dela se spomenik na onem mestu, kjer je svitli cesar — 2 leti je tega — stopil na tla Bosne. — Ogerski drž. zbor je sedaj skorej ves v rokah ministra Tisza. Njemu torej ne bode težko, od zbora doseči vsega, kar se mu zljubi, in mož že kaže ter že bije znova močno na madjarski bobenj. Ubogi Slovani.

Vunanje države. Kakor je sedaj podoba, vtrjuje si bolgarski knez Ferdinand čedalje bolj svoja tla, sedaj se mu bliža že tudi metropolit Klement, tisti, ki je pomagal odpraviti kneza Aleksandra, zoper Ferdinanda pa se je doslej kugal. — Turčija bila bi rada, ko bi za-njo ne bilo Bolgarije, vsaj iz tega jo lahko sodimo tako, ker se poslej ne mara več spuščati z Rusijo v dogovore o njej. — Ruski car biva še vedno v Kodanju ter se sliši sedaj, da obišče domov gredoč nemškega cesarja v Berlinu. Brž ko ne je tudi to, kakor že poprej večkrat, glas — race. — Knez Bismarck čuti sopen potrebo pohvaliti vlado grofa Taaffeja. Njegove novine so te hvale polne. Človek bi kaj dal za to, naj bi izvedel, ali gre knezu ta hvala iz srca. — Kaj bode z nemškim cesarjevičem, ali še ozdravi kedaj ali ga pa v resnici je rak v grlu, kakor se sliši, tega ni moči iz raznih poročil prepoznati. Južno podnebje se mu nasvetuje ter je sedaj v Bavenu, pozneje pojde v St.-Remo. — Shod Crispija in Bismarcka v Friedrichsruhe dela marsikje preglavico, kajti sumi se o njem veliko, vé pa se toliko, kolikor se napiše lahko na nohet mezineca. — Belgijska vlada ni veliko na boljsem vsled srenjskih volitev, število nasprotnih zastopov sicer ni narastlo pa se za to tudi ni skrčilo. — V Londonu je veliko ljudi brez dela in zato brez kruha. Skorej vsak den se zberó na kakem mestu ter terjajo dela ali kruha od župana. Ta pa navadno nima ne dela ne kruha za-nje, sicer pa še niso delalci doslej nikjer kalili reda. — Med Irci vré čedalje huje, ker jim angleška vlada prepoveda shode, v katerih bi izrekli svoje želje. Bog zna, kedaj dobode to ubogo ljudstvo svojo pravico. — General Boulanger, prejšnji vojni minister francoske republike, ima 30 dni zapora. Mož ne pozna pokorščine ter je s sedanjim vojnim ministrom v polnem razkrižju. Mož utegne še postati nevaren če ne republiki,